

Handläggare
Richard Hultén
Telefon: 08-50833000**Till**
Utbildningsnämnden
2025-08-28

Motion om att implementera läsningsmetoden "phonics"

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/439

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att implementera läsinlärningsmetoden "phonics" i större utsträckning i stadens skolor av Jan Jönsson (L) till utbildningsnämnden för yttrande. Motionären beskriver att experter lyfter i en artikel om läsinlärning och lässvårigheter att val av metod kan ha avgörande betydelse för elevernas läsförmåga på längre sikt.

Utbildningsförvaltningen menar att en effektiv läsundervisning för den grupp elever som behöver det, kräver mer än bara "phonics". Det behövs en balanserad och språkutvecklande undervisning som integrerar både avkodning och språkförståelse och som tar hänsyn till elevernas unika språkliga och kulturella bakgrunder.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden behöver beslutet justeras omedelbart.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motionen om att implementera läsningsmetoden "phonics" från Jan Jönsson (L) till utbildningsnämnden för yttrande.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad ska implementera läsningsmetoden "phonics" i stadens skolor.

Vidare beskriver motionären att experter lyfter i en artikel om läsinlärning och lässvårigheter att val av metod kan ha avgörande betydelse för elevernas läsförmåga på längre sikt. Metoden ljudning (eller "phonics") framhålls som en av forskningen förespråkad metod för att koppla bokstavskombinationer till ljudkombinationer och talade ord. Motionären menar att Stockholm stads skolor tydligare bör styras mot bakgrund av forskningsresultaten som refereras ovan och att man därmed i större utsträckning tillämpar läsinlärningsmetoden "phonics".

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 19 augusti 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 20 augusti 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen delar uppfattningen att en strukturerad ljudningsmetod ("phonics") är mycket viktig i den tidiga läsinlärningen, men anser att enbart denna metod inte räcker för att utveckla en god läsförståelse. God läsförmåga är centralt för elevers skolframgång i alla ämnen. Det är därför viktigt att systematiskt följa upp elevers läsförståelse, samt att stöd sätts in tidigt för de elever som behöver det.

Motionären hänvisar till den internationella studien PIRLS 21. Studiens resultat visar att gruppen svenska elever inte är homogen. Elever som "alltid talar svenska i hemmet" presterar lika väl i PIRLS senaste studier. För "elever som inte alltid talar svenska i hemmet" har resultaten sjunkit markant sedan 2016. För dessa elever räcker det inte enbart att arbeta med strukturerad ljudningsmetod för ökad läsförståelse.

Utbildningsförvaltningens bedömning är att språkförståelse för SVA-elever ("elever som inte alltid talar svenska i hemmet") är en stor utmaning, inte bara avkodning. Begränsat ordförråd och annan kulturell förståelse påverkar deras läsförståelse.

En balanserad läsundervisning som kombinerar strukturerad ljudningsmetod med olika språkutvecklande aktiviteter är nödvändig. Detta inkluderar att utveckla elevernas ordförråd, grammatik och förståelse av svenska språket. Eleverna behöver också rika möjligheter till aktiv språkanvändning i meningsfulla sammanhang. Detta innebär att undervisningen ska vara interaktiv

och engagera eleverna i samtal och aktiviteter som stärker deras språkförståelse.

Undervisningen måste ta hänsyn till elevernas förkunskaper och erfarenheter på deras modersmål. Detta innebär att läraren behöver vara medveten om skillnader mellan svenska och elevernas modersmål och använda detta som en resurs i undervisningen.

Utbildningsförvaltningen har flera kompetensutvecklingsinsatser som stöd för skolornas arbete inom området. Bland annat utbildning i den första språk-, läs- och skrivutvecklingen. I utbildningen betonas vikten av en balanserad undervisning vad gäller tidig språk-, läs- och skrivutveckling. Förvaltningen leder även ett nätverk för lärare i förskoleklass i ett av skolområdena, där den tidiga språk-, läs- och skrivundervisningen är ett viktigt inslag. Där betonas att systematisk ljudningsstrategi (phonics) är en viktig metod.

Utbildningsförvaltningen anser därför att arbeta för att enbart implementera läsinlärningsmetoden "phonics" är ett alltför trubbigt verktyg för att nå de elever som enligt PIRLS 21 är i störst behov av tidigt stöd i sin läsförmåga.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdheten eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden behöver beslutet justeras omedelbart.

Mika Metso
Tf. Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Niclas Westin
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion om att implementera läsningsmetoden "phonics" av Jan Jönsson (L)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Mika Metso, Tf. Utbildningsdirektör	2025-08-19